

OLIVIER ONGHENA
'T HOOFTPETER FRANS
ANTHONISSENMARIO
FLEURINCKJOHN
DEJAEGER

ANDRÉ JURRES

WAAROM EEN LANGETERMIJNVISIE VOOR ENERGIE ZICH OPDRINGT

De achilleshiel van Europa

Het energievraagstuk en onze verslaving aan fossiele brandstoffen kunnen binnenkort wel eens helemaal boven aan de politieke agenda komen. Nu de Russische beer zijn zelfvertrouwen heeft teruggevonden in de Krim, komt de Europese achilleshiel wederom bloot te liggen. Met energie kun je tegenwoordig meer bereiken dan met een leger en dat begrijpen ze goed in Moskou.

Oekraïne kan zich dan wel op de borst kloppen, het is nog meer afhankelijk van zijn Russische energiedealer dan wij. Ze krijgen het gas immers nog altijd aan een 'vriendenprijs'. Dat 30 procent van ons gas uit Rusland komt, betekent gewoon dat we geen opties hebben. We mogen nog blij zijn dat de winter net voorbij is, want als men de gaskraan in hartje winter even op halve kracht zou zetten, dan zijn de gevolgen niet te overzien.

Wellicht zullen Europa en zijn lidstaten nu begrijpen dat we meer energiebronnen nodig hebben zodat geen enkele ervoor kan zorgen dat we onze vrije keuze moeten beperken. Het idee om dan maar op Amerikaans gas over te schakelen, lijkt me geen oplossing. Je verandert dan gewoon van dealer, maar je afhankelijkheid blijft. Wanneer gaat Europa voor zichzelf zorgen en werken als een echte eengemaakte unie?

De Amerikanen kunnen (en willen) geen oplossing bieden voor het Russische gas dat we links zouden laten liggen. Ze hebben geen overschotten. En het gebruik van bruinkool of steenkool is al helemaal een onzalige oplossing voor onze gezondheid. Steden als Brussel en Parijs kreunen nu al onder dikke lagen smog en de eerste mondkapertjes verschijnen in het straatbeeld.

Nochtans zijn er duurzame oplossingen, maar we rollen die nu zo traag uit, dat het nog meer dan honderd jaar zal duren eer die bruikbaar zullen zijn. Het voornemen om in Europa tegen 2050 volledig CO₂-neutraal te zijn met zelfgemaakte infrastructuur, is verder weg dan ooit gezien de doelstellingen voor 2030 nooit een brug kunnen vormen. Van 30 à 35 procent duurzame energie in 2030 naar 100 procent in 2050 is gewoon

geen haalbare kaart. Een vergroening van onze samenleving met meer dan 3 procent per jaar is zo ver boven onze normale groei dat we zowat alles opzij moeten zetten om het te halen.

Moeten we, met die wiskundige onhaalbaarheid, de handdoek maar in de ring gooien? Het is aan onze beleidsmakers om die vraag te beantwoorden. Met de verkiezingen in het vooruitzicht moeten we de politieke partijen onder druk zetten om met een langetermijnvisie te komen en die ook mee te nemen naar de komende regeringsonderhandelingen. Zowel regionaal als federaal zijn er duidelijke doelstellingen nodig en enkele *quick wins* zouden niet misstaan in de verkiezingsprogramma's.

We kunnen bijvoorbeeld onze allerdierbaarste diesel duurdert maken zodat mensen kiezen voor duurzamere oplossingen. We hebben meer duurzame laadstations nodig, met zowel elektriciteit, gas als waterstof en we moeten die ook opleggen aan de eigenaars van de tankstations op de snelwegen. De overheid moet het voorbeeld geven en zorgen dat onze openbaarvervoerdiensten binnen de twintig jaar 100 procent duurzaam zijn.

We moeten stoppen met het populistische discours dat energie niet duur mag zijn, want het tegenovergestelde is juist nodig om gebruik te ontmoedigen. Samen met de energiesector kan de overheid een gedetailleerd investeringsplan uitwerken dat toewerkt naar 2050, want de huidige wet- en regelgeving bevat geen langetermijndoelstellingen.

Binnen de kortst haalbare termijn moet men alle huishoudens voorzien van een gasaansluiting en het gebruik van de open haard verbieden. Een houtkachel aan onze warmwatervoorziening koppelen is veel efficiënter, zonder op gezelligheid in te boeten. Er zijn veel kortetermijnoplossingen mogelijk die onze manier van leven niet drastisch zullen veranderen. Natuurlijk is het niet leuk dat onze vrijheid wordt ingeperkt, maar het is echt nodig. Onze energievoetafdruk moet binnen de twee generaties met een factor 3 naar beneden om alleen al de stijging van de groei-economieën te compenseren.

Welke politieke partij gaat energie in detail bekijken en durft voorbij het populisme te gaan? Onze sector heeft nood aan een langetermijnvisie van minstens twintig jaar en het is zoeken naar politici die hun populariteit ervoor durven op het spel te zetten. ☉

De auteur is gedelegeerd bestuurder van NPG energy.

*** Met energie kan je meer bereiken dan met een leger.**